

DSB/NEK
v/ Leif T. Aanensen og Helge Topp

Oslo, 15. juni 2016

Høringsvar «Vår elektriske fremtid»

Nelfo er overordnet sett meget godt fornøyd med DSB/NEKs initiativet til- og innholdet av høringsdokument "Vår elektriske fremtid". Rapporten tar opp mange sentrale områder og vi anser det som meget positivt at DSB/NEK her sammen har adressert de store muligheter og utfordringer vårt samfunn, herunder de berørte og relaterte bransjer, har gjennom økt bruk av elektrisitet. Vi er helt enig i høringsdokumentets poeng med at strømforsyningen (sammen med kommunikasjon) "vil understøtte alle vitale funksjoner i et moderne samfunn" og at det er et nasjonalt anliggende å forvalte dette best mulig. Vi sier oss også helt enig i vurderingen av at de ulike deler av elektrofaget utfordres av en sammensmelting av ulike nye teknologier. Dette vil stille betydelige krav til dagens og morgendagens kompetanseutvikling innen elektrofaget.

Norge er i en helt unik posisjon gjennom vårt overskudd av fornybar energi. Vi er der resten av Europa ønsker å være i 2050. Spiller vi våre kort riktig, kan Norge bli Europas fremtidslaboratorium med hensyn til anvendelse av fornybar energi på stadig nye samfunnsområder. Det fordrer imidlertid at vi evner å "ta krafta i bruk", for å hente en metafor fra Regjeringens nylig fremlagte energimelding. Bruk av moderne energi-besparingsløsninger, sol og vinproduksjon, implementering av AMS teknologi og mulighet for returleveranser av energi fra forbruker er her sentrale stikkord. Det er også et betydelig potensial i å forsterke vårt lavspenningsfordelingsnett. Lave kortslutningsstrømmer er en utfordring og vi har grunn til å tro at en lang rekke inntak i dagens distribusjonsnett er kraftig "oversikret".

Økt anvendelse av elektrisitet på stadig nye og vitale samfunnsområder reiser en rekke sentrale utfordringer knyttet til elsikkerhet og samfunnssikkerhet i bred forstand. Vi håper derfor at denne rapporten vil aktualisere problemstillingen om økt offentlig ressursbruk og satsing innenfor området elsikkerhet.

Offentlige ressurser

Nelfo er av den klare oppfatning av at det i dag brukes alt for lite offentlige ressurser på området elsikkerhet, og som organisasjon bidrar vi gjerne til å reise denne problemstillingen overfor politiske og bevilgende myndigheter. Vi har i den senere tid registrert at vår gode dialog og samarbeid med DSB for å oppnå bedre elsikkerhet er vesentlig redusert. Vi mener denne rapporten på en utmerket måte bidrar til å aktualisere behovet for økte investeringer og ressursanvendelse på området elsikkerhet.

Samhandlet regelverk

Våre medlemmer utfører installasjoner også innen bygg, maskiner og ekom som reguleres av andre regelverkregimer. Utgangspunktet for energileveranse til installasjonen er regulert av NVE. Vi vil i denne sammenheng understreke betydningen av økt offentlig samhandling på regelverksutviklingen og forvaltning på dette området.

Vi etterlyser at de samme offentlige organer samkjører sitt arbeid bedre enn hva tilfellet er i dag. Her er det et betydelig forbedringspotensial.

Behov for kompetanse

Et sentralt stikkord i denne sammenheng er kompetanse. Høringsdokumentet adresserer dette på en utmerket måte. Nelfo vil understreke betydningen av at investeringer i kompetanse er det samme som investeringer i økt elsikkerhet. Kompetansekravene må ikke svekkes. En utfordring vil selvsagt være at en stadig større del av kompetansekravene blir regulert i forhold til de krav og forpliktelser Norge har inngått gjennom EØS-avtalen. Likevel har Norge et betydelig nasjonalt handlingsrom på dette området, og Nelfo vil spesielt fremheve betydningen av at det stilles like kompetansekrav til både nasjonale som utenlandske aktører i markedet. Prinsippet om konkurranselikhet må stå sterkt.

Nelfo deler høringsnotatets bekymring om at norske aktører i større grad nå har svekket kompetanse på bygging, drift og vedlikehold av kompliserte anlegg. Dette kan lett utvikle seg til et elsikkerhetsproblem.

Beholde kompetansen i Norge på lang sikt

I forlengelsen av denne problemstillingen er det viktig at regler for offentlige anskaffelser faktisk blir utnyttet av offentlige innkjøpere, slik at ikke bare "pris alene" er avgjørende. En annen vekting, i forhold til de muligheter regelverket gir, vil kunne gjøre det lettere for norske aktører å bygge opp og vedlikeholde nødvendig kompetanse i forhold til de mer kompliserte anleggene, og i forlengelsen av dette, styrke den nasjonale elsikkerheten.

I kjølevannet av energi- og klimadebatten skjer det nå en rivende regelutvikling som direkte påvirker elektrobransjens markedsforhold og utviklingspotensial. Nelfo vil her spesielt påpeke transportsektoren og elektrifisering av maritim sektor, aktiv energiforvaltning i byggesektoren og lokal energiproduksjon/lagring. En viktig fellesnevner for alle disse områdene er elektrisiteten. Det er viktig at markedsaktørene, i nær samarbeid med aktuelle myndigheter på tvers av ulike departement, utvikler relevante og riktige kompetansekrav, samt markedstilpasset regelverk, for å kunne møte de aktuelle utfordringene. Standardutviklingen vil her være særdeles viktig.

Viktige områder sett fra Nelfo's side:

Vi har i samtalemøte med DSB/NEKs prosjektledelse, samt i høringsmøter, gitt en rekke innspill. Vi vil avslutningsvis understreke:

- Vi ønsker en forutsigbar og fornuftig regelverksutvikling.
NELFO deltar aktivt i NEK's komitearbeid, men det kan være en god ide at DSB gjeninnføre "regelverksgrupper" hvor myndigheter og bransje kan utveksle synspunkter også på forskrifts- og informasjonsplan
- Vi ønsker også en forutsigbar forvaltning hvor useriøse aktører følges opp sterkere enn i dag.
Det er viktig at offentlige myndigheter beholder styringen på tilsyn og kontroll. Slik at avvik og brudd på lover får konsekvenser som er preventive
- Vi ønsker et enda bedre samarbeid på lokalplan mellom våre lokalforeninger og lokalt DLE.

Noen steder fungerer dette tilfredsstillende mens andre steder er samarbeidet fraværende. Vi har også registrert en del misnøye i enkelte DLE med hensyn til manglende virkemidler og oppfølging av registrerte avvik. Vi registrerer også at enkelte nettselskaper blander netteierrollen og DLE funksjon. Dette skaper uforutsigbare rammebetingelser for våre medlemmer.

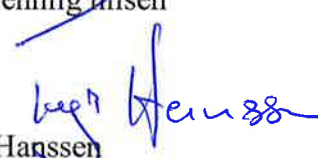
- Statistikk som innhentes av DLE kan utnyttes langt bedre i forebyggende arbeid - vi bidrar gjerne
- Generell informasjon til forbruker kan også forbedres betydelig.
Her er det gjennomført flere prosjekter i regi av DSB hvor bransjen fremmet ønske om å bidra. Andre tiltak som f. eks samsvarserklæring som et verdidokument, lagring i Boligmappa osv. kan også videreutvikles
- Bedre informasjon om regelverk og konsekvenser på brudd både til forbruker og profesjonelle - her har vi et godt apparat som kan bidra
- Bevisstgjøre forbruker og andre myndighetsaktører på de elsikkerhetsmessige utfordringer som kan oppstå ved ukontrollert bruk av el (f. eks ved bruk av vaskemaskin/tørketrommel om natten for å spare strøm ved fremtidig tariffendringer)
- Fokus på behov for kompetanse og rekruttering av læringer, samt tiltak for å beholde elektrokompetanse i Norge
- Tilrettelegge slik at privat elk kontroll kan bli et supplement til DLE uten at det etableres byråkratiske sertifiseringsordninger
- Vi ønsker en bedre koordinering mellom nærliggende myndigheter som regulerer ekom, industri, bygg og anlegg.

Nelfo vil avslutningsvis berømme DSB/NEK for initiativet med dette høringsdokumentet, og håper at dette vil være et godt grunnlag for fremtidig dialog med både politiske myndigheter, direktoratet(ene) og elektrobransjen. Veien mot fornybar-samfunnet krever økt bruk av elektrisitet, gjør oss mer sårbare, og dermed også behov for økt fokus på elsikkerhet. Her må både myndigheter og bransjeaktørene spille på lag. Vi oppfatter høringsdokumentet som et godt innspill til nettopp dette.

Vi registrerer avslutningsvis at kapittel 1 til 8 er mer informative mens kapittel 9 skisserer en lang rekke områder hvor det kan iverksettes videreutvikling og forbedringer. Rapporten går ikke detaljert her, men Nelfo ønsker å bidra i det videre arbeidet med å utrede og iverksette disse.

Med vennlig hilsen

Nelfo

Terje Hanssen
Teknisk direktør